

Μάιος 2009

Εκδότης:Safer Internet Hellas,
Επικεφαλής τομέα ενημέρωσης**Υπεύθυνη ύλης:**Σταυρούλα Παπαβασιλείου
spapavasiliou@sihellas.org**Συνέβαλαν σε αυτό το τεύχος:**Μελτίνη Χριστοδουλάκη
Υπ. Επικοινωνίας Safeline**Επικοινωνία:**Δρ. Βερόνικα Σαμαρά
Τηλ. 210 6212365
vsamara@sihellas.org**Περιεχόμενα**

Η νέα εποχή στα προσωπικά δεδομένα	2
Στατιστικά της Safeline	3
Αφιέρωμα: Tim Berners-Lee	4
Η συμβουλή του μήνα: PEGI	4
Μικρά Νέα	5

safeline

Καταγγείτε παράνομο
περιεχόμενο στο ΔιαδίκτυοΓραμμή
βοήθειας**Editorial**

Αγαπητοί φίλοι,

Από τις αρχές του 2009, το Saferinternet στην Ελλάδα συνένωσε τις δυνάμεις του και αποτελεί πλέον το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου με τρεις άξονες δράσεις: τον **τομέα ενημέρωσης** (Saferinternet.gr), τον **τομέα καταγγελίας** παράνομου περιεχόμενου (Safeline.gr), και την **τηλεφωνική γραμμή βοήθειας** που θα λειτουργήσει σύντομα στη Μονάδα Εφηβικής Υγείας, β' Παιδιατρική Κλινική Παν. Αθηνών.

Αυτό λοιπόν είναι το πρώτο τεύχος της ανανεωμένης ηλεκτρονικής εφημερίδας του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου, που εκδίδει ο τομέας ενημέρωσης Saferinternet.gr.

Με αφορμή τα πρόσφατα δημοσιεύματα που έκαναν λόγο για το «Μεγάλο Αδερφό» στο Διαδίκτυο, σας παραθέτουμε στο τεύχος αυτό μια «ψύχραιμη» ματιά σχετικά με τη νέα Ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα προσωπικά δεδομένα και την άποψη ειδικών.

Γνωρίστε τον εφευρέτη του Διαδικτύου, που βρέθηκε πρόσφατα στην Αθήνα εξηγώντας πώς έφτασε στην ανακάλυψη που άλλαξε την καθημερινότητά μας. Διαβάστε τι είδους καταγγελίες υποβάλουν οι Έλληνες στην ανοιχτή γραμμή, Safeline και ενημερωθείτε για τις δραστηριότητες του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου.

Και μην ξεχνάτε: περιμένουμε τα σχόλια και τις προτάσεις σας στην διαδικτυακή μας παρέα στο [Facebook!](https://www.facebook.com/saferinternet)

Εγγραφή / διαγραφή

Εάν θέλετε να λαμβάνετε το newsletter μας, στείλτε μας ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στην διεύθυνση info@sihellas.org με θέμα «subscribe SI Newsletter».

Εάν θέλετε να διαγραφείτε από την λίστα αποδεκτών, τότε στείλτε μας ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στην διεύθυνση info@sihellas.org με τον τίτλο «unsubscribe SI Newsletter».

■ Η νέα εποχή στα προσωπικά δεδομένα

Νέα οδηγία της Ε.Ε. για τα προσωπικά δεδομένα – Τι δεδομένα θα συλλέγονται;

Σύμφωνα με πρόσφατη οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών Διαδικτύου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τα «δεδομένα κίνησης»

των πελατών τους για 12 μήνες. Η οδηγία αποτελεί συνέχεια παλαιότερης οδηγίας που αφορούσε στους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους και η οποία προέβλεπε αποθήκευση των δεδομένων των τηλεφωνικών κλήσεων για ένα χρόνο.

Ποια είναι όμως αυτά τα «δεδομένα κίνησης»; Πρόκειται για τα στοιχεία που αφορούν στις ηλεκτρονικές μας επικοινωνίες (e-mail κ.λπ.). Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την ώρα που εστάλη ένα μήνυμα και τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις του αποστολέα και του παραλήπτη. Σε καμία περίπτωση, πάντως, δεν συλλέγεται το περιεχόμενο των μηνυμάτων αυτών. Για να αποκτήσουν οι αρχές πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές, είναι απαραίτητο να έχει εκδοθεί σχετικό ένταλμα.

Σκοπός αυτής της πρακτικής είναι η διελεύκανση τρομοκρατικών και άλλων εγκληματικών ενεργειών. Όπως δηλώνει εκπρόσωπος του Βρετανικού Home Office στο BBC: «*Τα στοιχεία κίνησης είναι το που και το πότε της επικοινωνίας και παίζουν ζωτικό ρόλο σε για ένα ευρύ φάσμα ερευνών για εγκλήματα και για πρόληψη τρομοκρατικών ενεργειών*».

Παράλληλα όμως, η Ε.Ε. παραπέμπει τη Μ. Βρετανία στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για αδιαφορία σε σχέση με την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Αιτία; Η τεχνολογία PHORM που χρησιμοποιεί εδώ και χρόνια η British Telecom. Η τεχνολογία αυτή επιτρέπει την παρακολούθηση των διαδικτυακών δραστηριοτήτων των χρηστών ώστε να δημιουργήσει το «προφίλ» τους και να απευθύνει στοχευμένα διαφημιστικά μηνύματα. Η μέθοδος αυτή ονομάζεται «profiling» και είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη.

Πηγές: BBC, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ποια είναι η γνώμη των ειδικών;

Συναντήσαμε και συζητήσαμε για τη νέα εποχή στα προσωπικά δεδομένα με την κα Edwards, καθηγήτρια Διαδικτυακού Δικαίου στο πανεπιστήμιο του Sheffield, και την κα Rauhofer, καθηγήτρια

Δικαίου, Πληροφορίας και Συγκλινουσών Τεχνολογιών στο πανεπιστήμιο του Central Lancashire, με αφορμή τις πολύ ενδιαφέρουσες εισηγήσεις τους στο συνέδριο «Web Science 2009» στην Αθήνα.

Η κυρία Edwards επισήμανε ότι μετά την 11^η Σεπτεμβρίου 2001, έχει ξεκινήσει μια νέα εποχή για τα προσωπικά δεδομένα. Ο φόβος για νέες τρομοκρατικές επιθέσεις έχει οδηγήσει σε σειρά νόμων που προβλέπουν τη συλλογή και αποθήκευση των δεδομένων ηλεκτρονικής κίνησης και τηλεφωνικών κλήσεων. Αμφισβητεί όμως, την αποτελεσματικότητά τους:

«Είναι χαρακτηριστικό ότι δαπανώνται εκατομμύρια δολάρια για την αποθήκευση τόσο μεγάλου όγκου δεδομένων των email μας, τη στιγμή που η πλειοψηφία τους είναι spam. Μα, δεν μας στέλνουν οι τρομοκράτες email αλλά κάποιοι τύποι που πουλάνε χάπια αδυνατίσματος!»

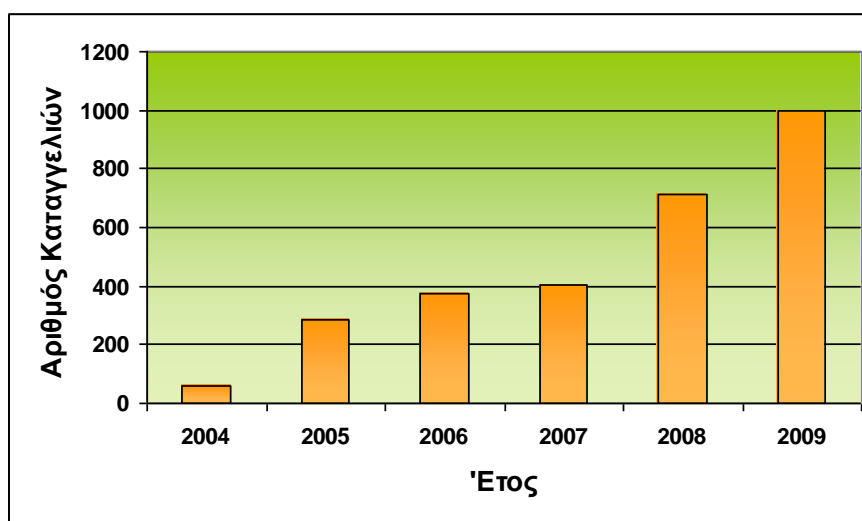
Σύμφωνα με την κα Rauhofer, οι νόμοι αυτοί αποσκοπούν περισσότερο στην πρόληψη τρομοκρατικών ενεργειών, με το σκεπτικό ότι, αυτοί που τις σχεδιάζουν, δεν θα τις επιχειρήσουν φοβούμενοι να μην εντοπιστούν τα ίχνη τους.

Πάντως, και οι δύο καθηγήτριες επισήμαναν ότι είναι σημαντικό να είναι σε επιφυλακή οι χρήστες του Διαδικτύου όχι μόνο για τα δεδομένα που συλλέγονται βάσει νόμου, αλλά και παράτυπα από εταιρείες και άλλους κακόβουλους χρήστες.

■ Στατιστικά στοιχεία καταγγελιών της SafeLine (www.safeline.gr)

Η **SafeLine**, η Ελληνική Ανοικτή Γραμμή που δέχεται καταγγελίες για παράνομο περιεχόμενο του Διαδικτύου, συμπλήρωσε τον έκτο χρόνο λειτουργίας της συμβάλλοντας δυναμικά στην προσπάθεια για ένα ασφαλέστερο Διαδίκτυο.

Η **SafeLine** έχει τη δυνατότητα να δώσει σημαντικά στατιστικά στοιχεία όσον αφορά στις καταγγελίες που έλαβε κατά τη διάρκεια του 2008 αλλά και με την αρχή του 2009. Αξίζει να σημειωθεί πως ο αριθμός των καταγγελιών το 2008 έφτασε τις 715, αύξηση που ξεπερνά το 75% συγκριτικά με τις αντίστοιχες καταγγελίες του 2007 που ήταν μόλις 406. Από τα στοιχεία που μέχρι στιγμής διαθέτουμε για το πρώτο τετράμηνο του 2009, η **SafeLine** έλαβε συνολικά 366 καταγγελίες, και ακολουθώντας την ίδια ανοδική πορεία αναμένεται να ξεπεράσει τις 1000 καταγγελίες. Στο διάγραμμα παρακάτω μπορείτε να δείτε την ανοδική τάση του αριθμού των καταγγελιών από την αρχή λειτουργίας της ανοικτής γραμμής:

Έντονο ενδιαφέρον παρουσιάζει το περιεχόμενο των καταγγελιών. Για πρώτη φορά φέτος φαίνεται ένα μεγάλο ποσοστό να αφορά την οικονομική εξαπάτηση, την Παραβίαση ιδιωτικής ζωής / υποκλοπή προσωπικών δεδομένων και την εξύβριση. Η διακίνηση της παιδικής πορνογραφίας για το έτος 2008 αφορούσε το 20% του συνόλου των καταγγελιών, ενώ οι καταγγελίες που αφορούσαν στην οικονομική εξαπάτηση μέσω διαδικτυακών αγορών και την υποκλοπή προσωπικών δεδομένων ξεπέρασαν τις 100.

Αρκετές, ωστόσο, ήταν και οι αναφορές που έλαβε η **SafeLine** σχετικά με τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, όπως είναι για παράδειγμα το Facebook, το YouTube, το Myspace, το Hi5 κ.α.), όπου πολλοί ανήλικοι χρήστες δαπανούν πολλές ώρες καθημερινά δημοσιεύοντας προσωπικά τους στοιχεία σε αρκετά μεγάλο κοινό με τρόπο που δεν διασφαλίζει τα προσωπικά τους δεδομένα. Μέσα από τις αναφορές αυτές και τα ερωτήματα των γονέων, αυτό που εισπράξαμε ήταν το έντονο αίσθημα ανησυχίας για το κατά πόσο μπορούν να προστατέψουν τα παιδιά τους.

Για την αποτελεσματικότερη επεξεργασία των καταγγελιών μας κατά τη διάρκεια του 2008 είχαμε σημαντική συνεργασία με τις Μονάδες Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος Αθήνας και Θεσσαλονίκης, με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων, την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, άλλες Ανοικτές Γραμμές καταγγελιών που εδρεύουν στο εξωτερικό, μέσω του συνδέσμου INHOPE (www.inhope.org). Επίσης συνεργαστήκαμε με τον Ελληνικό Κόμβο Ασφαλούς Διαδικτύου (www.saferinternet.gr) στον οποίο και παραπέμπαμε τους καταγγέλλοντες προκειμένου να ενημερωθούν γύρω από την προστασία των παιδιών τους κατά τη χρήση του Διαδικτύου.

■ Αφιέρωμα - Tim Berners-Lee : Ο εφευρέτης του Παγκόσμιου Ιστού βρέθηκε στην Ελλάδα

Με αφορμή το πρώτο συνέδριο επιστήμης του Παγκοσμίου Ιστού, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα 18 – 20 Μαρτίου, ο εφευρέτης του Web, Sir Tim Berners-Lee, βρέθηκε στη χώρα μας. Το Saferinternet.gr βρέθηκε στο Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού όπου ο κος Berners-Lee παρέθεσε μια πολύ ενδιαφέρουσα ομιλία, όπου ανέφερε μεταξύ άλλων το λόγο για τον οποίο δημιούργησε τον Παγκόσμιο Ιστό.

«Το 1989, πριν 20 χρόνια, η απελπισία μου ως προγραμματιστή, αφορούσε στη δυσκολία μου να βρω όλες τις πληροφορίες που χρειαζόμουν για να κάνω τη δουλειά μου. Έπρεπε να μπω σε έναν υπολογιστή και να μάθω μια γλώσσα προγραμματισμού και μετά να μπω σε έναν άλλο και να μάθω ένα σύστημα τεκμηρίωσης... Αυτές οι καταστάσεις εξάπτουν τη φαντασία του προγραμματιστή και έτσι, γράφει ένα πρόγραμμα». Χάρη λοιπόν στο γεγονός ότι πριν από 20 χρόνια ο Tim Berners-Lee απελπίστηκε με τον τρόπο λειτουργίας των συστημάτων των εργαστηρίων του CERN όπου εργαζόταν, σήμερα έχουμε πρόσβαση στο Web, που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μας.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι, όταν αρχικά υπέβαλε την πρόταση στους προϊσταμένους του για την υλοποίηση του web που είχε σχεδιάσει με τους συνεργάτες του, αυτοί την «έβαλαν στο συρτάρι» για καιρό. Μέχρι που κάποιος ανώτερος τον ρώτησε αν θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει «εκείνο το πρόγραμμα που είχε γράψει» για να «τεστάρει» κάποιο σύστημα. Έτσι ξεκίνησαν όλα...

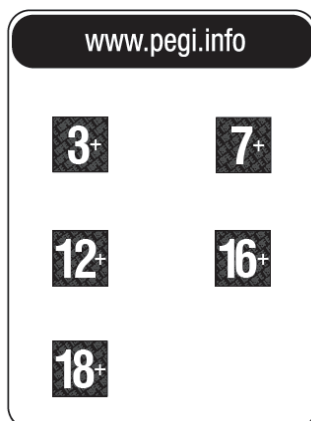
Σήμερα, ο 53άχρονος εφευρέτης του Web, μιλά για την ανάγκη θεμελίωσης της επιστήμης που θα εξετάζει τις κοινωνικοτεχνικές προεκτάσεις του Παγκόσμιου Ιστού. Γιατί κάνουμε αγορές, δημιουργούμε φιλίες, φλερτάρουμε και ενεργοποιούμε πολιτικά μέσω του Διαδικτύου; Σε τι συνίσταται η σκοτεινή πλευρά του Web και πώς μπορεί να αυτή να ελεγχθεί χωρίς να χαθεί ο δημοκρατικός του χαρακτήρας; Αυτές είναι μερικές από τις πτυχές της «επιστήμης του Παγκοσμίου Ιστού» η οποία δεν αφορά μόνο τους τεχνικούς και τους μηχανικούς πληροφορικής, αλλά και κοινωνιολόγους, ψυχολόγους, νομικούς, κ.α.

Φωτογραφία: <http://www.websci09.org/>

■ Η Συμβουλή του μήνα – Αγοράζουμε κατάλληλα ηλεκτρονικά παιχνίδια για τα παιδιά μας

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αγοράζουμε για τα παιδιά μας το κατάλληλο παιχνίδι για την ηλικίες τους, και ποτέ παιχνίδι που είναι για μεγαλύτερες ηλικίες. Επίσης, πρέπει πάντα να λαμβάνουμε υπόψη τους χαρακτηρισμούς περιεχομένου που μπορεί να έχει το εκάστοτε παιχνίδι. Τα αντίστοιχα εικονίδια χαρακτηρισμού, όπως παρατίθενται αριστερά στην εικόνα, τα βρίσκουμε στο DVD box του παιχνιδιού.

Επίσης, ας βρούμε λίγο χρόνο να παίξουμε οι ίδιοι το παιχνίδι, ώστε να αποκτήσουμε άποψη πριν το δώσουμε στο παιδί μας. Και ας μην ξεχνάμε: πριν αγοράσουμε ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι ας επισκεφθούμε τον ιστοχώρο www.pegi.info για να μάθουμε εάν αν είναι κατάλληλο για την ηλικία του παιδιού που προορίζεται και τι είδους περιεχόμενο περιλαμβάνει.

■ Μικρά νέα

Συντονιστείτε στο «λεπτό του Saferinternet»!

Το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου σερφάρει και στα ερτζιανά. Κάθε πρωί στις 07:59 συντονιστείτε στη **NET 105,8 FM** και ακούστε το «λεπτό του Saferinternet» με τη δημοσιογράφο Βάλια Καϊμάκη. Μέσω της εκπομπής θα μαθαίνετε νέα από τις δραστηριότητες του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου, ενδιαφέρουσες μελέτες και ειδήσεις από το χώρο του Διαδικτύου και των ψηφιακής επικοινωνίας, καθώς και πληροφορίες και συμβουλές για ασφαλή πλοήγηση στους εικονικούς κόσμους!

Τι σκαρώνει το πάνελ νέων νέων μας;

Το Σάββατο 7 Μαρτίου, το πάνελ νέων μας που αποτελείται από 13 παιδιά 12-18 ετών, επισκέφθηκε το ερευνητικό κέντρο Δημόκριτος. Εκεί τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την

ερευνητική ομάδα του έργου Quatro+, ένα έργο με σκοπό τη δημιουργία μια ποιοτικής πλατφόρμας αξιολόγησης και χαρακτηρισμού ιστοσελίδων.

Το πάνελ νέων του Saferinternet.gr αποτέλεσε την πρώτη πιλοτική ομάδα αξιολόγησης της πλατφόρμας στην Ευρώπη, έργο που έφερε εις πέρας με επιτυχία. Αυτή τη στιγμή τα σχόλια των παιδιών ενσωματώνονται στην πλατφόρμα από τους ερευνητές του Δημόκριτου, έτσι ώστε σε δεύτερο στάδιο η ανανεωμένη πλατφόρμα να αξιολογηθεί από τα αντίστοιχα πάνελ νέων της Ολλανδίας και της Τσεχίας. Δείτε το σχετικό βίντεο [εδώ](#).

Ημέρα Διανοητικής Ιδιοκτησίας

Η 28η Απριλίου είναι η Παγκόσμια Ημέρα Διανοητικής Ιδιοκτησίας. Το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου σας υπενθυμίζει ότι και στο Διαδίκτυο ισχύουν οι νόμοι περί πνευματικής ιδιοκτησίας οι οποίοι δεν αφορούν μόνο στο οπτικοακουστικό υλικό, αλλά και στα κείμενα που συναντούμε παντού. Πριν αντιγράψετε, σκεφτείτε πώς θα νιώθατε αν βλέπατε υλικό που έχετε δημιουργήσει οι ίδιοι να αναπαράγεται με το όνομα κάποιου άλλου. Μπορείτε να λάβετε περαιτέρω ενημέρωση για θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας από τον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (www.opi.gr).

«Σταμάτησε την ηλεκτρονική παρενόχληση»

Έχετε δει το τελευταίο διάστημα στα τηλεοπτικά κανάλια της χώρας την καμπάνια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου με θέμα την ηλεκτρονική παρενόχληση, η οποία μας προτρέπει να πούμε «ναι» στη

διασκέδαση, αλλά να κρατήσουμε τον έλεγχο;

Εάν όχι, τότε μπορείτε να δείτε το βίντεο [εδώ](#).

Ημέρες Γνώσης

Το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου ξεκίνησε σειρά σεμιναρίων που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς δημόσιας εκπαίδευσης με σκοπό να τους ενημερώσει για τους τρόπους που μπορούν να ενσωματώσουν στη μαθησιακή διαδικασία την ασφαλή χρήση των νέων τεχνολογιών. Το πρώτο σεμινάριο πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στις 12 Φεβρουαρίου στην Αθήνα. Ακολουθεί στις **23 Ιουνίου το σεμινάριο που θα λάβει χώρα στο Ηράκλειο της Κρήτης**. Όσοι εκπαιδευτικοί ενδιαφέρονται να το παρακολουθήσουν μπορούν να έρθουν σε επαφή μαζί μας στο info@sihellas.org.

Ο Τραγανούλης στο Μαγικό Κόσμο των Διαφημίσεων στο Διαδίκτυο

Το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων (ΙΟΜ) και το Media Awareness Network παρουσιάζουν τις «Περιπέτειες του Τραγανούλη στο Μαγικό Κόσμο των Διαφημίσεων στο Διαδίκτυο», ένα συναρπαστικό και συνάμα εκπαιδευτικό παιχνίδι για τη διαφήμιση στο Διαδίκτυο που απευθύνεται σε παιδιά από 6 έως 12 ετών. Ο Τραγανούλης είναι ένα διάσημο δημητριακό που μιλάει στα παιδιά για τις διαφημίσεις τροφίμων και τα μαθαίνει πώς να αναγνωρίζουν τις τεχνικές προώθησης που χρησιμοποιούν οι εταιρίες στο Διαδίκτυο.

Για να παίξετε το παιχνίδι, πατήστε [εδώ](#).